

Rapport

Datum: 15 augustus 2007
Rapportnummer: 2007/167

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond hem op 4 februari 2006 hebben aangehouden voor het niet voldoen aan het bevel om zijn personalia te geven, terwijl hij hun zijn identiteitsbewijs heeft gegeven.

Voorts klaagt verzoeker erover dat een politieambtenaar op 4 februari 2006 heeft geweigerd om zijn klacht op te nemen.

Ook klaagt verzoeker erover dat deze politieambtenaar op 5 februari 2006, toen zij de klacht alsnog heeft opgenomen, een collega heeft verzocht om daarbij aanwezig te zijn.

Tot slot klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder op 6 maart 2006 zijn op 5 februari 2006 ingediende verzoek om schadevergoeding heeft afgewezen.

Beoordeling

Algemeen

1. Op zaterdag 4 februari 2006 omstreeks 13.45 uur fietste verzoeker over de Lijnbaan te Rotterdam. Verzoeker was als postbode herkenbaar gekleed in TPG-tenue en was op dat moment met poststukken onderweg naar het postdepot.
2. Twee politieambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond waren eveneens aanwezig op de Lijnbaan. Betrokken ambtenaar Co. hield verzoeker staande om hem aan te spreken op het feit dat fietsen in het winkelgebied niet is toegestaan. Hij schreef vervolgens een aankondiging van beschikking uit voor fietsen op het trottoir en verzocht verzoeker om zijn identiteitsbewijs. Verzoeker overhandigde dit meteen, samen met zijn TGP-legitimatiebewijs. Daarop verzocht Co. verzoeker tevergeefs tweemaal om zijn adresgegevens. Toen verzoeker bleef volharden in zijn weigering om aan dit verzoek te voldoen, hield Co. verzoeker aan. Zijn collega, betrokken ambtenaar L., assisteerde bij de aanhouding. Zij brachten verzoeker vervolgens te voet naar het politiebureau aan het Doelwater.
3. Op het politiebureau werd verzoeker voorgeleid aan hulpofficier van justitie G. Tijdens zijn voorgeleiding vroeg verzoeker haar zijn werkgever TPG te bellen om de poststukken die hij bij zich had, op te komen halen. Hulpofficier van justitie G. gaf geen gevolg aan de wens van verzoeker om op dat moment zijn klacht over de betrokken politieambtenaren op te nemen. Na fouillering werd verzoeker ingesloten. Nadat zijn leidinggevende H. op het politiebureau was gearriveerd, spraken hij en verzoeker met betrokken ambtenaren Co. en L. en hulpofficier van justitie G. over het voorval op de Lijnbaan. Na dit gesprek werd verzoeker heengezonden met een aankondiging van beschikking voor het fietsen op het

trottoir en een waarschuwing voor het niet opgeven van zijn adresgegevens.

4. Verzoeker diende op 5 februari 2006 alsnog mondeling een klacht in over de betrokken politieambtenaren. Hulpofficier van justitie G. nam de klacht op en vroeg een collega bij het gesprek aanwezig te zijn. Verzoeker diende een klacht in over de aankondiging van beschikking voor het fietsen op het trottoir, zijn aanhouding, het feit dat de betrokken ambtenaren zich, ondanks zijn herhaalde verzoeken daartoe, niet hadden gelegitimeerd en het feit dat hem bij zijn heenzending zijn eigendommen in de publieke ruimte van het politiebureau waren overhandigd, terwijl daar andere mensen aanwezig waren.

5. Tegen de beschikking van 13 maart 2006 inzake het fietsen op het trottoir stelde verzoeker administratief beroep in bij de officier van justitie te Rotterdam. De officier van justitie verklaarde het administratief beroep op 29 maart 2006 ongegrond. Na bestudering van het door verzoeker ingestelde beroep bij de kantonrechter besloot de officier van justitie op 20 juni 2006 om de aan verzoeker opgelegde beschikking alsnog te vernietigen.

6. Op 9 februari 2006 hadden verzoeker en zijn leidinggevende H. een gesprek met de leidinggevende van Co., E. Naar aanleiding van dit gesprek sprak de plaatsvervangend districtschef Rotterdam-Centrum, in zijn brief van 20 februari 2006 de verwachting uit dat daarmee de klacht van verzoeker als afgehandeld mocht worden beschouwd. Op 27 februari 2006 liet verzoeker schriftelijk weten dat zijn klacht nog niet naar zijn tevredenheid was afgehandeld.

7. De korpsbeheerder verklaarde de klacht vervolgens, zonder advies te vragen van de onafhankelijke klachtencommissie, op 6 maart 2006 niet ontvankelijk voor wat betreft de aankondiging van beschikking en de aanhouding. Hij wees verzoeker erop dat deze daartegen bezwaar kon maken bij de officier van justitie en in een later stadium beroep kon indienen bij de rechter. Voor wat betreft de klachten inzake het niet legitimeren door de betrokken ambtenaren en het in de publieke ruimte van het politiebureau teruggeven van de eigendommen van verzoeker, schreef de korpsbeheerder dat de politie voor deze gedragingen reeds verontschuldiging had aangeboden. Om die reden achtte hij deze klachtonderdelen gegrond en bood nogmaals zijn verontschuldiging aan. Met betrekking tot de klacht dat bij het opnemen van de klacht op 5 februari 2006, op verzoek van betrokken ambtenaar G., een collega aanwezig was, deelde de korpsbeheerder verzoeker mee dat de reden daarvoor gelegen was in het feit dat verzoeker zich op dat moment intimiderend gedroeg en in eerdere contacten met de politie een recalcitrante houding had aangenomen.

8. In zijn brief van 12 maart 2006 aan de korpsbeheerder gaf verzoeker uiting aan zijn ongenoegen over het oordeel van de korpsbeheerder en vroeg om een nadere reactie op een aantal punten. Op 22 maart 2006 wees de politie verzoeker nogmaals op de mogelijkheid om zijn klacht voor te leggen aan de Nationale ombudsman.

9. In reactie op brieven van 17 maart 2006 en 10 april 2006 berichtte de hoofdofficier van justitie te Rotterdam verzoeker op 18 april 2006 dat de betrokken politieambtenaren bevoegd waren geweest om hem aan te houden omdat verzoeker had geweigerd zijn adresgegevens op te geven. Op grond van artikel 5:16 van de Algemene wet bestuursrecht zijn toezichthouders gerechtigd om personen die zich schuldig hebben gemaakt aan een gedraging, inlichtingen te vorderen, zoals adresgegevens. Het niet voldoen aan zo'n vordering is strafbaar gesteld in artikel 34, lid 1 onder a van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (WAHV).

10. Bij brieven van 2 en 16 maart 2006, 7 en 30 april 2006 en 2 juli 2007 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de aanhouding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaren Co. en L. hem op 4 februari 2006 ten onrechte hebben aangehouden voor het niet voldoen aan het bevel om zijn personalia op te geven. Hij stelt dat hij hen meteen bij het eerste verzoek zijn identiteitsbewijs en zijn TGP-legitimatiebewijs heeft overhandigd.

2. De korpsbeheerder acht dit klachtonderdeel niet gegrond. Hij gaf desgevraagd aan dat verzoeker weliswaar zijn identiteitsbewijs toonde, maar daarna weigerde om antwoord te geven op vragen naar zijn adresgegevens. Daarmee gaf verzoeker geen gevolg aan het verzoek van de betrokken politieambtenaren om zijn identiteitsgegevens te verstrekken.

3. Betrokken ambtenaar Co. verklaarde op 25 september 2006 tegenover de Nationale ombudsman dat verzoeker hem meteen zijn identiteitsbewijs toonde toen hij hem daar om vroeg. Hij kon zich niet meer herinneren of verzoeker daarbij ook zijn TGP-legitimatiebewijs toonde. Omdat in het proces-verbaal inzake het fietsen op het trottoir tevens adresgegevens vermeld moeten worden, vroeg Co. verzoeker ook nog om deze gegevens. Co. verklaarde dat hij verzoeker, toen deze tot tweemaal toe had geweigerd om zijn adres en woonplaats te noemen, had uitgelegd waarom hij naar deze gegevens vroeg. Toen verzoeker bleef weigeren om de gevraagde inlichtingen te verstrekken, hield Co. verzoeker aan. Hij vroeg zijn collega L., die inmiddels een andere burger staande had gehouden wegens fietsen op het trottoir, om dat gesprek af te breken, teneinde hem bij te staan bij de aanhouding van verzoeker.

4. In reactie op de brieven van 17 maart 2006 en 10 april 2006 waarin verzoeker zijn klacht over de aanhouding eveneens aan de hoofdofficier van justitie te Rotterdam had voorgelegd, antwoordde de hoofdofficier van justitie in zijn brief van 18 april 2006 als volgt:

"De door u begane verkeersovertreding is aan te merken als een gedraging ingevolge de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften. Op grond van artikel 5:16 van de Algemene wet bestuursrecht kunnen toezichthouders (o.a. politieambtenaren) van personen, die zich hebben schuldig gemaakt aan een gedraging, inlichtingen vorderen, bestaande uit het vragen naar de naam, voorn(a)m(en), geboortedatum, -jaar, en -plaats, alsmede het adres. Het niet voldoen aan die vorderingen is strafbaar gesteld in artikel 34, lid 1 onder a van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften. Blijkens het door de betreffende politieambtenaren opgemaakt proces-verbaal van bevindingen zou u bij uw "staandehouding" geweigerd hebben, om uw adresgegevens op te geven, hetgeen de reden van uw aanhouding is geweest.

Ik ben dan ook van oordeel, dat de betreffende politieambtena(a)r(en) bevoegd was/waren om u aan te houden."

5. Betrokken ambtenaar L. schreef op 30 september 2006 in reactie op de opening van het onderzoek door de Nationale ombudsman dat hij op enig moment op de Lijnbaan bezig was een vrouw te bekeuren voor fietsen door het voetgangersgebied, toen hij een postbode zag aan komen fietsen. Hij zag dat zijn collega Co. deze man een stopteken gaf en met hem in gesprek ging. Nadat hij de kwestie met de vrouw had afgehandeld, voegde hij zich bij Co. Hij hoorde dat zijn collega van verzoeker een identiteitsbewijs vorderde, waaraan deze voldeed. L. verklaarde verder dat hij op dat moment een andere burger op de Lijnbaan zag fietsen en voornemens was haar daarop aan te spreken en te bekeuren. Toen hij deze vrouw staande had gehouden en een aankondiging van beschikking wilde uitschrijven, hoorde hij dat zijn collega Co. verzoeker aanhield wegens diens weigering om zijn adresgegevens te verstrekken. L. schreef dat zijn collega op grond van artikel 34, lid 1 onder a WAHV als toezichthouder de bevoegdheid had om deze adresgegevens van verzoeker te vorderen.

6. In reactie op de verklaring van betrokken ambtenaar Co. schreef verzoeker dat hij Co. niet alleen zijn identiteitsbewijs maar ook zijn TPG-legitimatiewijs had getoond en dat Co. en L. niet reageerden op zijn uitdrukkelijke verzoeken om hem hun legitimatie te tonen. Voorts benadrukte verzoeker dat hij niet heeft geweigerd om hen zijn medewerking te verlenen.

7. In reactie op de verklaring van betrokken ambtenaar L. schreef verzoeker, voor zover van belang voor de beoordeling van dit klachtonderdeel, dat L. en Co. meerdere keren weigerden om hem hun legitimatie te tonen. Ook op het politiebureau kreeg verzoeker in eerste instantie hun legitimatiebewijzen niet te zien.

8. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder gaf verzoeker, voor zover van belang voor de beoordeling van dit klachtonderdeel, aan dat hij wel degelijk zijn gegevens had verstrekt aan de betrokken ambtenaren Co. en L. Hij wees er in dit kader op dat hij hen zijn identiteitsbewijs en zijn TGP-legitimatiewijs had overhandigd en dat de betreffende

gegevens daarop stonden vermeld.

9. Voor zover van belang voor de beoordeling van dit klachtonderdeel komt uit de aan de Nationale ombudsman toegezonden informatie het volgende naar voren.

10.1. In het mutatie rapport met nummer 2006042211 is door betrokken ambtenaar Co. vermeld dat:

"Ik, verbalisant Co., heb de man staande gehouden en aan aankondiging van beschikking aangezegd. Vervolgens heb ik de postbode gevorderd zijn identiteitsbewijs ter inzage af te geven teneinde de man zijn persoonsgegevens op te aankondiging te vermelden. Nadat ik, verbalisant Co., de naam van de man had opgeschreven vroeg ik om zijn adresgegevens. De postbode die genaamd bleek te zijn, N., geboren (...), gaf mij vervolgens te kennen niets meer te zeggen en niet meer mee te willen werken. Hierop heb ik, verbalisant Co., de heer N. aangehouden."

10.2. In zijn brief van 6 maart 2006 verklaarde de korpsbeheerder de klacht van verzoeker over het niet legitimeren door de betrokken ambtenaren alsmede diens klacht over het teruggeven van zijn eigendommen in de publieke ruimte gegrond en bood voor beide gedragingen zijn verontschuldiging aan.

Beoordeling

11. Het verbod van misbruik van bevoegdheid houdt dat een bestuursorgaan zijn bevoegdheid niet mag gebruiken voor een ander doel dan waartoe die bevoegdheid is gegeven. Hieruit volgt dat een politieambtenaar aan een burger geen eisen mag stellen die niet op regelgeving zijn gebaseerd.

12. Artikel 5:16 van de Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond) bepaalt dat toezichthouders van personen, die zich schuldig hebben gemaakt aan een gedraging, inlichtingen kunnen vorderen. Blijkens de toelichting op dit artikel kunnen die inlichtingen bestaan uit het vragen naar de naam, voornamen, geboortedatum, geboortejaar, en geboorteplaats, alsmede het adres en woonplaats.

Op grond van artikel 34, lid 1 onder a. WAHV kan degene, die niet voldoet aan een vordering van een toezichthouder die met de naleving van de in de bijlage van deze wet vermelde voorschriften is belast, worden gestraft met een geldboete (zie Achtergrond). Overtreding van artikel 34 WAHV is een strafbaar feit. Voldoet iemand niet aan de vordering om zijn identiteit kenbaar te maken, dan kan deze persoon ingevolge artikel 54 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond) worden aangehouden.

13. Uit het onderzoek komt naar voren dat betrokken ambtenaar Co. een aankondiging van beschikking heeft uitgeschreven voor fietsen op het trottoir. Op grond van artikel 2 WAHV

en de bij deze wet behorende bijlage (zie Achtergrond) kan voor deze gedraging een administratieve sanctie worden opgelegd.

Daar Co. op de aankondiging van beschikking de adresgegevens van verzoeker moest invullen en deze gegevens op het identiteitsbewijs noch op het TPG-legitimatiebewijs van verzoeker vermeld stonden, vroeg hij hem om deze gegevens. Hij was daartoe bevoegd op grond van artikel 34 WAHV. Verzoeker had dan ook meteen gevolg moeten geven aan het verzoek van betrokken ambtenaar Co. Het door verzoeker aangevoerde argument dat de betrokken ambtenaren Co. en L. op hun beurt weigerden om hem hun legitimatiebewijs te tonen, is in deze niet relevant. Op grond van de wet was verzoeker verplicht om desgevraagd direct zijn gegevens te verstrekken. Deze verplichting staat los van de plicht van politieambtenaren om zich desgevraagd tegenover burgers te legitimeren. De Nationale ombudsman merkt overigens op dat de korpsbeheerder de klacht van verzoeker over de weigering van Co. en L. om zich te legitimeren reeds gegrond heeft verklaard.

Verder hecht de Nationale ombudsman er aan op te merken dat de betrokken ambtenaar eveneens bevoegd zou zijn geweest om naar de betreffende gegevens te vragen wanneer deze wel op het identiteitsbewijs zouden zijn vermeld. Het is immers niet ondenkbaar dat adresgegevens, na uitgifte van een identiteitsbewijs, wijzigen. Een politieambtenaar mag een burger daarom, ook in geval de adresgegevens wel vermeld staan op het identiteitsbewijs, naar diens adresgegevens vragen om na te gaan of de op het identiteitsbewijs vermelde gegevens nog steeds correct zijn.

14. Nu vaststaat dat verzoeker ten onrechte meerdere keren heeft geweigerd om betrokken ambtenaar Co. zijn adresgegevens te verstrekken, komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat Co. en L. bevoegd waren om verzoeker aan te houden. Dat later in overleg met de hulpofficier van justitie is besloten om verzoeker met een waarschuwing heen te zenden, doet daaraan niet af.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet opnemen van de klacht op 4 februari 2006

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat betrokken ambtenaar G. op 4 februari 2006 heeft geweigerd om zijn klacht op te nemen.

2. De korpsbeheerder acht deze klacht niet gegrond. Hij gaf desgevraagd aan dat de betrokken politieambtenaar in verband met de drukke zaterdagavonddienst verzoeker had voorgesteld om een afspraak te maken voor de volgende dag, wanneer zij weer dienst had. Volgens de korpsbeheerder stemde verzoeker daarmee in. De korpsbeheerder kon wel begrip opbrengen voor de afweging die de betrokken ambtenaar had gemaakt, maar

vond dat het achteraf gezien beter was geweest als de klacht van verzoeker op 4 februari 2006 was opgenomen.

3. Betrokken ambtenaar G. schreef in haar reactie op de opening van het onderzoek door de Nationale ombudsman dat zij op 4 februari 2006 werkzaam was als chef van dienst aan het hoofdbureau van politie. Zij was die dag tevens hulpofficier van justitie en sprak in die hoedanigheid met verzoeker in het kader van zijn voorgeleiding. Tijdens de voorgeleiding verzocht verzoeker haar om zijn werkgever TPG te bellen om de poststukken die hij bij zich had, op te komen halen. Nadat de leidinggevende van verzoeker, H., op het politiebureau was gearriveerd, verzocht G. verzoeker, en H. om in gesprek te gaan met de bij de aanhouding van verzoeker betrokken ambtenaren Co. en L. Na dit gesprek, dat niet tot wederzijds begrip had geleid, was verzoeker vrij om te vertrekken en deed G. hem uitgeleide. Verzoeker vertelde G. bij die gelegenheid dat hij een klacht wilde indienen tegen de politie. G. verklaarde tegenover de Nationale ombudsman dat zij verzoeker daarop had aangegeven dat zij, gelet op de drukte van de zaterdagavonddienst, geen tijd had om de klacht schriftelijk op te nemen en dat zij hem verzocht om de klacht schriftelijk of de volgende dag in persoon in te dienen. Zondag 5 februari 2006 had G. wederom dienst.

4. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder ontkende verzoeker dat hij op 4 februari 2006 akkoord was gegaan met het voorstel van G. om, in verband met de drukte vanwege de zaterdagavonddienst, de volgende dag terug te komen om een klacht in te dienen. Ook wees hij op het proces-verbaal met nummer 2006042211-2 waarin volgens verzoeker door G. is vermeld dat hij de volgende dag kon terugkomen als hij duidelijkheid kon geven over de inhoud van zijn klacht. In dit proces-verbaal staat volgens verzoeker niet vermeld dat hij akkoord zou zijn gegaan met het voorstel van G. dan wel van het feit dat zij dit had voorgesteld vanwege de drukte tijdens de zaterdagavonddienst.

5. In reactie op de verklaring van betrokken ambtenaar G. gaf verzoeker, voor zover van belang voor de beoordeling van dit klachtonderdeel, aan dat deze in tegenspraak is met hetgeen zij verklaarde in het proces-verbaal met nummer 2006042211-2. Verzoeker schreef dat daarin is vermeld dat hij de volgende dag kon terugkomen als hij duidelijkheid kon geven over de inhoud van zijn klacht.

6. Voor zover van belang voor de beoordeling van deze klacht komt uit de aan de Nationale ombudsman toegezonden informatie het volgende naar voren:

6.1. In het mutatie rapport met nummer 2006042211 is door betrokken ambtenaren Co. vermeld:

"Bij voorgeleiding beriep de verdachte zich op zijn zwijgrecht. Hierbij gaf hij tevens aan dat hij een klacht bij de NO wilde indienen. Aangegeven dat hij een klacht kan indienen bij de politie. Omdat de man zich bleef beroepen op zijn zwijgrecht is geen klacht opgenomen.

Hij wil het door de NO en de rechter laten uitzoeken."

6.2. In het gespreksverslag van het gesprek op 4 februari 2006 tussen verzoeker, diens leidinggevende H. en de betrokken ambtenaren Co., L. en G. schreef betrokken ambtenaar G.:

"Nadat ik mij had voorgesteld werd de verdachte tijdens de voorgeleiding gevraagd naar zijn verhaal. De verdachte antwoordde dat hij zich beriep op zijn zwijgrecht en niet wenste te antwoorden. Ik heb de man aangegeven nogmaals aangegeven dat ik zijn kant van het verhaal wilde horen, maar de verdachte bleef bij zijn standpunt. De verdachte vertelde mij tevens dat hij een klacht wilde indienen tegen het optreden van de agenten. Ik deelde hem mede dat ik best een klacht in behandeling wilde nemen, maar dat ik geen klachtpunten hoorde. De verdachte bleef echter zeggen dat hij zich beriep op zijn zwijgrecht. Ik heb hierop duidelijk gemaakt dat ik nu geen klacht opnam en heb hem uitgenodigd om de volgende dag langs te komen."

6.3. Het fouilleringformulier met registratienummer 200604211-2 bevat een beschrijving van de fouillering van verzoeker en de daarbij ingenomen en bij heenzending teruggegeven eigendommen van verzoeker.

6.4. Het proces verbaal van aanhouding met nummer 2006042211-2 bevat een korte beschrijving van de aanhouding, overbrenging en voorgeleiding van verzoeker.

6.5. Het proces verbaal van bevindingen met nummer 200604211-4 bevat een verklaring van de verbalisanten, betrokken ambtenaren Co. en L., over de aanhouding van verzoeker.

Beoordeling

7. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Hieruit volgt dat politieambtenaren in beginsel mondelinge klachten die aan de publieksbalie van een politiebureau worden ingediend, meteen moeten noteren.

8. Met betrekking tot dit klachtonderdeel merkt de Nationale ombudsman allereerst op dat hij de verwijzing van verzoeker naar het proces-verbaal met nummer 2006042211-2 niet kan volgen. Verzoeker stelt dat hierin is aangegeven dat betrokken ambtenaar G. hem heeft meegedeeld dat hij de volgende dag kon terugkomen als hij duidelijkheid kon geven over de inhoud van zijn klacht.

In dit proces verbaal wordt weliswaar melding gemaakt van de gang van zaken omtrent de aanhouding, voorgeleiding en heenzending van verzoeker, maar in dit stuk is niet vermeld dat betrokken ambtenaar G. verzoeker heeft meegedeeld dat hij de volgende dag kon

terugkomen als hij duidelijkheid kon geven over de inhoud van zijn klacht.

Een dergelijke opmerking van G. is evenmin in de andere stukken met registratienummer 200604211 terug te vinden.

Mogelijk doelt verzoeker op het gespreksverslag van het gesprek op 4 februari 2006 tussen verzoeker, diens leidinggevende H. en de betrokken ambtenaren Co., L. en G. Daarin is door G. genoteerd dat zij verzoeker heeft meegedeeld dat zij op zichzelf genomen wel een klacht in behandeling wilde nemen, maar dat zij in het verhaal van verzoeker geen klachtpunten hoorde. In dit gespreksverslag is niet vermeld dat de drukte van de zaterdagavonddienst voor G. reden was om op dat moment geen klacht op te nemen.

Gelet op het voorgaande heeft de Nationale ombudsman niet met zekerheid kunnen vaststellen om welke reden betrokken ambtenaar G. op 4 februari 2006 heeft geweigerd de klacht op te nemen. Daarmee is naar het oordeel van de Nationale ombudsman echter nog niet vast komen te staan dat zij onbehoorlijk heeft gehandeld jegens verzoeker.

9. Uit de stukken maakt de Nationale ombudsman op dat betrokken ambtenaar G. op 4 februari 2006 als chef van dienst en hulpofficier van justitie werkzaam was op het hoofdbureau van politie in het centrum van Rotterdam. De Nationale ombudsman acht het aannemelijk dat de zaterdagavonddienst op dit bureau voor G., gelet op haar werkzaamheden, normaal gesproken een drukke dienst is.

Voorts merkt de Nationale ombudsman op dat G. voor de heenzending van verzoeker al aandacht had besteed aan diens uiting van ongenoegen over het politieoptreden door een gesprek te arrangeren met verzoeker, zijn leidinggevende en de betrokken ambtenaren Co. en L. Uit het gespreksverslag maakt de Nationale ombudsman op dat dit gesprek ongeveer een half uur heeft geduurd. Het gesprek heeft de onvrede van verzoeker over het politieoptreden echter niet kunnen wegnemen.

Daarnaast is de Nationale ombudsman ambtshalve bekend dat het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond in de klachtenfolder heeft opgenomen dat klagers hun klacht mondeling, bij voorkeur op afspraak, kunnen indienen bij alle politiebureaus met een publieksbalie. Door het maken van een afspraak voor het indienen van hun klacht wordt voorkomen dat burgers lang moeten wachten voordat zij worden geholpen en kan de politie haar werkzaamheden beter plannen. De Nationale ombudsman kan zich, in het algemeen, vinden in deze gang van zaken.

Tot slot is van belang dat betrokken ambtenaar G. verzoeker niet alleen heeft voorgesteld om voor de volgende dag een afspraak te maken voor het indienen van zijn klacht maar de klacht op 5 februari 2006 ook daadwerkelijk heeft opgenomen.

Gelet op het voorgaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoeker voldoende mogelijkheid is geboden om zijn procedurele kansen te benutten. De weigering van betrokken ambtenaar G. om op 4 februari 2006 verzoekers klacht op te nemen vormt dan ook geen schending van het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het aanwezig zijn van een collega bij het opnemen van de klacht op 5 februari 2006

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat betrokken ambtenaar G. op 5 februari 2006, toen zij de klacht van verzoeker opnam, een collega heeft verzocht om bij het klachtgesprek aanwezig te zijn.

2. De korpsbeheerder acht dit klachtonderdeel niet ontvankelijk. Hij gaf desgevraagd aan dat de intimiderende opstelling van verzoeker voor de betrokken ambtenaar aanleiding was om een collega te vragen bij het gesprek aanwezig te zijn. De korpsbeheerder verklaarde verder dat hij niet inziet hoe het feit dat een politieambtenaar zich bij het opnemen van een klacht laat bijstaan door een andere politieambtenaar klachtwaardig gedrag vormt.

3. Betrokken ambtenaar G. verklaarde ten aanzien van dit klachtonderdeel dat zij zondagavond 5 februari 2006 een klachtgesprek heeft gevoerd en de klacht op schrift heeft gezet. Bij aanvang van dit gesprek bemerkte zij dat verzoeker zeer dwingend was in zijn bewoordingen. Ook had zij de indruk dat hij haar verschillende keren woorden in de mond trachtte te leggen. Dit was de reden dat zij een collega verzocht om het gesprek bij te wonen. In diens aanwezigheid heeft het klachtgesprek verder plaatsgevonden en is de klacht op schrift gesteld.

4. Betrokken ambtenaar C. verklaarde tegenover de Nationale ombudsman dat zijn collega G. hem op 5 februari 2006 verzocht om aanwezig te zijn bij het opnemen van de klacht van verzoeker omdat verzoeker volgens haar een dwingende toon bezigde en haar mogelijk woorden in de mond zou proberen te leggen. C. begreep uit haar verhaal dat zij de vorige dag betrokken was geweest bij de voorgeleiding, insluiting en heenzending van verzoeker.

C. verklaarde tegenover de Nationale ombudsman dat hij verzoeker had meegedeeld dat hij als toehoorder bij het gesprek aanwezig zou zijn en inhoudelijk niet op de hoogte was van de aanleiding van zijn klacht. Verzoeker had hem aangegeven daarmee akkoord te zijn.

Volgens C. probeerde verzoeker hem en G. op zeer dwingende toon probeerde te overtuigen van zijn visie op het voorval. Verzoeker wilde meer dan eens niet luisteren naar hetgeen G. wilde vertellen. Hij veranderde van onderwerp of probeerde G. woorden in de mond te leggen wanneer zij iets zei dat verzoeker niet beviel.

Voorts verklaarde C. dat hij tijdens het gesprek meerdere keren het woord had genomen om, in algemene zin, de handelwijze van de politie toe te lichten. Hij deed dit op de momenten dat verzoeker en G. naar zijn mening langs elkaar praatten. C. is van mening dat hij en G. verzoeker op correcte wijze te woord hebben gestaan en begrip hebben getoond voor zijn standpunt, maar hem tevens duidelijk hebben aangegeven wat hun visie op het gebeurde was.

C. verklaarde tot slot dat hij tot het einde van het gesprek aanwezig is geweest. Het gesprek was naar zijn mening normaal en zonder escalatie verlopen, hoewel het vanwege de houding van verzoeker een moeizaam gesprek was. C. sprak dan ook zijn verbazing uit over het feit dat verzoeker bij de Nationale ombudsman een klacht heeft ingediend.

5. In reactie op de verklaring van betrokken ambtenaar G. ontkende verzoeker met klem dat hij een dwingende houding had aangenomen en had getracht G. woorden in de mond te leggen. Volgens verzoeker had G. tegen hem bij aanvang van het gesprek gezegd dat ze het gevoel had juist zij op haar woorden moest letten en er daarom een collega bij ging halen.

6. In reactie op de verklaring van betrokken ambtenaar gaf verzoeker aan het merkwaardig te vinden dat C. het gesprek normaal vond ondanks de volgens C. dwingende houding van verzoeker. Verzoeker beaamde dat het gesprek moeizaam was verlopen maar weet dit aan het feit dat het hem veel moeite had gekost om de politie zover te krijgen zijn klachten op te nemen. Ook schreef hij dat hij C. en G. in het gesprek had meegedeeld dat hij een klacht zou gaan indienen over het feit dat G. haar collega had verzocht bij het gesprek aanwezig te zijn.

Beoordeling

7. Het evenredigheidsbeginsel vereist dat een bestuursorgaan voorafgaand aan elk handelen, waaronder feitelijk handelen, het belang van het realiseren van een doelstelling afweegt tegen de belangen van burgers en bij die belangenafweging de voor de burger minst bezwarende handelwijze dient te kiezen.

8. Verzoeker ontkent met klem dat hij in het klachtgesprek op 5 februari 2006 een dwingende houding heeft aangenomen en heeft getracht betrokken ambtenaar G. woorden in de mond te leggen. Verzoekers lezing staat op dit punt recht tegenover die van de betrokken ambtenaren G. en C. die beiden melding maken van een zeer dwingende houding van verzoeker. Omdat er geen sprake is van feiten of omstandigheden op grond

waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere, zal de Nationale ombudsman zich op dit punt onthouden van het geven van een oordeel over de vraag of de betrokken ambtenaren G. en C. terecht melding maken van een dwingende houding van verzoeker.

9. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman raakt bovengenoemd punt echter niet de kern van dit klachtonderdeel. Beoordeeld dient te worden of verzoeker in zijn belangen is geschaad door het feit dat zijn klacht door betrokken ambtenaar G. is opgenomen in het bijzijn van haar collega C. Het doel van het gesprek op 5 februari 2006 was immers het opnemen van de klacht van verzoeker over het politieoptreden op 4 februari 2006.

Door verzoeker is niet aangevoerd dat hij door de aanwezigheid van C. bij het gesprek minder goed in staat is gesteld om zijn klacht in te dienen. Evenmin blijkt uit het dossier dat hiervan sprake is geweest. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat verzoeker niet in zijn belangen is geschaad doordat zijn klacht door betrokken ambtenaar G. is opgenomen in het bijzijn van haar collega C., en van schending van het evenredigheidsbeginsel is dan ook geen sprake.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van het verzoek om schadevergoeding

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder op 6 maart 2006 zijn op 5 februari 2006 ingediende verzoek om schadevergoeding heeft afgewezen. Verzoeker stelde de korpsbeheerder aansprakelijk voor de schade die hij had geleden doordat hij door zijn aanhouding drieënhalf uur niet had kunnen werken. Hij specificeerde deze schade niet nader met een bedrag.

2. De korpsbeheerder gaf met betrekking tot dit klachtonderdeel aan dat de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding voortvloeide uit het feit dat de klachtonderdelen die zouden kunnen leiden tot een schadevergoeding, nog door de rechter beoordeeld zouden worden. De korpsbeheerder had verzoeker daarom in zijn brief van 6 maart 2006 meegedeeld dat hij niet tot schadevergoeding zou overgaan, tenzij de rechter tot de conclusie zou komen dat de politie onjuist gebruik zou hebben gemaakt van haar bevoegdheden.

De korpsbeheerder verklaarde tegenover de Nationale ombudsman dat het feit dat de officier van justitie op 20 juni 2006 de opgelegde beschikking inzake het fietsen op het trottoir alsnog heeft vernietigd, niet heeft geleid tot een herziening van zijn standpunt hierover. De korpsbeheerder gaf daartoe aan dat het Openbaar Ministerie hem desgevraagd had laten weten dat de betreffende zaak is geseponeerd op grond van

administratieve en vormfouten binnen het Openbaar Ministerie. Deze fouten waren gelegen in het feit dat een onervaren casebeoordelaar de zaak van verzoeker had behandeld alsmede het feit dat bij de behandeling van het administratief beroep voorbij was gegaan aan het verzoek van verzoeker om gehoord te worden. Volgens de korpsbeheerder had het Openbaar Ministerie de zaak eigenlijk graag doorgezet.

3. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder wees verzoeker op de brief van 20 juni 2006 van de officier van justitie. Daarin is aangegeven dat het door verzoeker ingestelde beroep bij de kantonrechter en de daarbij aangevoerde argumenten aanleiding zijn geweest om de zaak opnieuw te bezien en alsnog te vernietigen. Omdat in deze brief geen melding is gemaakt van vernietiging wegens administratieve en vormfouten, is voor verzoeker niet duidelijk hoe de korpsbeheerder tot zijn standpunt is gekomen.

4. Naar aanleiding van aanvullende vragen van de Nationale ombudsman verklaarde de korpsbeheerder dat hetgeen hij eerder stelde in reactie op dit klachtonderdeel enkel betrekking had op de aan verzoeker opgelegde beschikking inzake het fietsen op het trottoir. Ter zake van het niet opgeven van zijn adresgegevens, had verzoeker slechts een waarschuwing van de politie ontvangen. Er is dan ook geen sprake van een politiesepot ten aanzien van dit strafbare feit. De korpsbeheerder verklaarde evenwel dat het in de lijn der verwachting lag dat de kwestie omtrent het niet opgeven van de adresgegevens ook aan de orde zou zijn gekomen, indien het tot een rechtszaak was gekomen met betrekking tot het verbaal voor het fietsen op het trottoir.

De korpsbeheerder verklaarde voorts dat hem niet bekend is welke officier van justitie de zaak in behandeling had, maar hij wees erop dat een met naam genoemde medewerker van de afdeling Centrale verwerking wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften telefonisch aan een met naam genoemde medewerkster van de politie had laten weten dat de opgelegde beschikking wegens administratieve en vormfouten is vernietigd.

5. In reactie op de aanvullende verklaring van de korpsbeheerder verzocht verzoeker de Nationale ombudsman om na te gaan welke officier van justitie de zaak in behandeling had.

6. In het mutatie rapport met nummer 2006042211 staat vermeld dat verzoeker op zaterdag 4 februari 2006 om 13.42 uur is aangesproken op het feit dat hij op de het trottoir fietste, om 14.36 uur is aangehouden en om 16.34 uur is heengezonden.

Beoordeling

7. De Nationale ombudsman komt na bestudering van de stukken tot de conclusie dat de kwestie omtrent de reden voor de vernietiging van de aan verzoeker opgelegde beschikking wegens fietsen op het trottoir, niet relevant is voor de beoordeling van dit

klachtonderdeel. Verzoeker stelt immers dat hij als gevolg van zijn aanhouding schade heeft geleden. De reden van zijn aanhouding was zijn weigering om zijn adresgegevens te verstrekken en niet het feit dat hij op het trottoir fietste.

8. Dat de korpsbeheerder in zijn brief van 6 maart 2006 met betrekking tot de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding wel een verband heeft gelegd tussen een eventuele rechtszaak inzake de beschikking wegens fietsen op het trottoir en het feit dat verzoeker was aangehouden en overgebracht naar het politiebureau wegens zijn weigering om zijn adresgegevens te verstrekken, is naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet juist.

Ten aanzien van zijn weigering te voldoen aan het bevel zijn adresgegevens te verstrekken heeft verzoeker immers geen verbaal maar slechts een waarschuwing gekregen. Verzoeker kon die kwestie dan ook niet voorleggen aan de rechter. Daarnaast volgt de Nationale ombudsman de korpsbeheerder niet in diens stelling dat het in de lijn der verwachting lag dat de rechter zich bij zijn beoordeling van de kwestie omtrent het fietsen op het trottoir ook zou hebben uitgelaten over de vraag of verzoeker al dan niet terecht is aangehouden wegens zijn weigering om te voldoen aan het bevel zijn adresgegevens te verstrekken.

9. De Nationale ombudsman ziet, gelet op het voorgaande, dan ook geen aanleiding om gevolg te geven aan de vraag van verzoeker om na te gaan welke officier van justitie de beschikking wegens fietsen op het trottoir heeft vernietigd.

10. Voor de beoordeling van de klacht dat de korpsbeheerder het verzoek om schadevergoeding heeft afgewezen is wel het volgende van belang. Onder I.13. heeft de Nationale ombudsman vastgesteld dat de betrokken ambtenaren Co. en L. verzoeker terecht hebben aangehouden wegens diens weigering om te voldoen aan het bevel zijn adresgegevens te verstrekken. Gelet op deze vaststelling is de Nationale ombudsman dan ook van oordeel dat de schade die verzoeker heeft geleden doordat hij ten gevolge van zijn aanhouding enige tijd niet heeft kunnen werken, voor zijn eigen rekening dient te komen. Daarbij merkt de Nationale ombudsman voor de volledigheid nog op dat de tijd die verzoeker op het politiebureau heeft moeten doorbrengen in verband met zijn aanhouding, niet onredelijk lang is.

De korpsbeheerder was derhalve niet gehouden om de door verzoeker geleden schade te vergoeden. Hij heeft dan ook niet onbehoorlijk gehandeld door diens verzoek om schadevergoeding af te wijzen wat er ook zij van de daarvoor gegeven motivering.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond te Rotterdam, is

niet gegrond ten aanzien van:

- de aanhouding van verzoeker;
- de weigering om op 4 februari 2006 de klacht van verzoeker op te nemen;
- het aanwezig zijn van een collega bij het opnemen van de klacht op 5 februari 2006;
- de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding.

Onderzoek

Op 8 maart 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer N. te Rotterdam, met een klacht over gedragingen van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond te Rotterdam. Omdat de interne klachtprocedure van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond nog niet volledig was doorlopen, heeft de Nationale ombudsman de klacht ter behandeling doorgestuurd naar het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Verzoeker stuurde de Nationale ombudsman op 6 maart 2006 en 7 en 30 april 2006 nog aanvullende informatie met betrekking tot zijn klacht.

Naar aanleiding van de brief van verzoeker van 2 juli 2006 werd naar de genoemde gedragingen, die wordt aangemerkt als gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond (de burgemeester van Rotterdam), een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werden vier betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Twee van hen maakte van deze gelegenheid gebruik. De andere twee betrokken politieambtenaren werden door een medewerker van de Nationale ombudsman telefonisch gehoord.

Tevens werd aan verzoeker een aantal specifieke vragen gesteld.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Rotterdam over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen verzoeker, de korpsbeheerder en de betrokken politieambtenaren de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te

reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder en de betrokken ambtenaren berichtten dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van 2 maart 2006 van verzoeker gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van de korpsbeheerder van 6 maart 2006 waarin verzoeker wordt meegedeeld dat zijn klacht ongegrond is.

Brief van 16 maart 2006 van verzoeker gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van 22 maart 2006 van senior beleidsadviseur R. van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van 7 april 2006 van verzoeker gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van 30 april 2006 van verzoeker met aanvullende informatie gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van 23 mei 2006 van verzoeker met aanvullende informatie gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van 26 mei 2006 van verzoeker met aanvullende informatie gericht aan de Nationale ombudsman.

Verzoekschrift van 2 juli 2006 gericht aan de Nationale ombudsman.

Klachtdossier van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond opgemaakt naar aanleiding van verzoekers bij de politie en de klachtencommissie ingediende klachten.

Openingsbrief van de Nationale ombudsman van 15 augustus 2006 met aanvullende vragen aan de korpsbeheerder en verzoeker.

Reactie van verzoeker van 21 augustus 2006 op de aanvullende vragen van de Nationale ombudsman.

Reactie van 5 september 2006 van betrokken ambtenaar G. op de opening.

Telefonische verklaring van 25 september 2006 van betrokken ambtenaar Co.

Telefonische verklaring van 26 september 2006 van betrokken ambtenaar C.

Reactie van 30 september 2006 van betrokken ambtenaar L. op de opening.

Standpunt van de korpsbeheerder van 17 oktober 2006 gericht aan de Nationale ombudsman.

Reactie van 5 november 2006 van verzoeker het standpunt van de korpsbeheerder en de verklaringen van de betrokken ambtenaren.

Nadere vragen van de Nationale ombudsman van 5 december 2006 aan de korpsbeheerder.

Reactie van 31 januari 2007 van de korpsbeheerder op de nadere vragen van de Nationale ombudsman.

Reactie van 11 februari 2007 van verzoeker op de reactie van 31 januari 2007 van de korpsbeheerder.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 5:16

"Een toezichthouder is bevoegd inlichtingen te vorderen."

2. Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

Artikel 2

"1. Ter zake van de in de bijlage bij deze wet omschreven gedragingen die in strijd zijn met op het verkeer betrekking hebbende voorschriften gesteld bij of krachtens de Wegenverkeerswet 1994, de Provinciewet of de Gemeentewet (Stb. 1992, 96), worden op de wijze bij deze wet bepaald administratieve sancties opgelegd. Voorzieningen van strafrechtelijke of strafvorderlijke aard zijn uitgesloten."

Artikel 3, eerste lid

"Met het toezicht op de naleving van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde voorschriften zijn belast de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen ambtenaren."

Artikel 34

"1. Met geldboete van de tweede categorie wordt gestraft:

- a. hij die niet voldoet aan vordering van een krachtens artikel 3, eerste lid, aangewezen toezichthouder;
- b. hij die de gegevens waarop in het eerste lid bedoelde vordering betrekking heeft, onjuist opgeeft;
- c. hij die niet voldoet aan de in artikel 30 omschreven verplichting.

2. Het strafbare feit is een overtreding."

Bijlage

"Hoofdstuk 2. Verkeersregels

R 309; als (snor) fietser bij gebreke van een verplicht fietspad of fiets/bromfietspad niet de rijbaan gebruiken; 5 lid 2 RVV 1990."

3. Wetboek van Strafvordering

Artikel 54

"1. Ook buiten het geval van ontdekking op heeter daad is de officier van justitie bevoegd den verdachte (...) van het strafbare feit omschreven in artikel 34, eerste lid, onder b, van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften aan te houden en naar eene plaats van verhoor te geleiden; hij kan ook diens aanhouding of vorgeleiding bevelen.

2. Kan het optreden van den officier van justitie niet worden afgewacht, dan komt gelijke bevoegdheid toe aan ieder zijner hulpofficieren. De hulpofficier geeft van de aanhouding onverwijld schriftelijk of mondeling kennis aan den officier van justitie.

3. Kan ook het optreden van een dier hulpofficieren niet worden afgewacht, dan is elke opsporingsambtenaar bevoegd den verdachte aan te houden, onder verplichting zorg te dragen dat hij onverwijld voor den officier van justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid. Op den hulpofficier voor wien de verdachte wordt geleid, is de tweede zin van het voorgaande lid van toepassing."